

ZPRÁVY ZAHNANICNE.

TELEGRAFICKÉ

Na říšské radě rakouské udála se v politické situaci změna, následkem odtržení se Mladobochů od antisemitů. (V zkratce též též vyřkati blízkých zpráv.)

V *Budapešti* poslána byla žaloba na barona Andrássyho a poslance Perenzela pro soubor, který spolu odhývali.

V *Rakousku* zupily minulý týden kruté bouře, které mnoho majetku zničily.

V *Lublani* udály se opět dva otřasy země.

Z *Vídne* dochází zpráva o náhlé smrti vévody Viléma Waartenberškého, polního zbrojmistra a majitele pěšího pluku č. 73, posléze zemského velitele v Hallé. Vévoda raněn byl mrtvicí v jednom restaurantu odkud, umřaje, dopraven byl do svého obydlí.

Sensaci zpráva o souborí českého zemského maršálka knížete Lobkovice a br. Palffyho došla z Prahy dne 13. t. m. Příčina, proč oba proincenti šlechtici se bili, neudává se. Kníže Lobkovic byl těžce zraněn na hlavě a na prsou, tak že přj sotva životem vyvázná. Zdá se, že udalost tato souvisí se zprávou, zaslouanou dne 25. list. z Prahy do Vídně. Tato zněla: "Následkem neshod, které vznikly ve příčině německého zemského divadla, konal se tu soubor dvou členů čelných rodin německých. Jeden ze soků zraněn byl na prsou, druhý na lokti, ale nikoliv nebezpečně. Oba soupeři rozešli se nesmířně. Druhý soubor pokládá se za pravděpodobný." Možno, že soubor listopadový a nynější jsou v souvislosti.

Hrabě Badení, rakouský ministr-president oznámil v plenu říšské rady, že předloha volební reformy byla ministerskou radou vypracována a císařem schválena. Zpráva udává dále, že napadl premier stranu mladočeskou a zle ji strhal.

Na říšské radě vídeňské měli již zase kraval. Dr. Demel, člen spojené německé levice, měl řeč proti antisemitům, jež u všech levičáků a přátel jejich nalezla bouřlivého souhlasu. Pojednou vystoupil klerikální antisemita Josef Schleisinger a zvolal co nejhlasitěji: "Se smečkou židovsko-maďarských cfdičů stok, špítnou páchnoucích, není možné vyrovnání!" Na slova ta strhl se na levici děsný rámus a trvalo to dosti dlouho, nežli pořádek byl zjednan.

Anarchista, nesoucí bombu, chyčen byl v císařském hrade v Vídni. Jest to jakýsi krejčf, kteří od jakživa mají k dynamitnictví náchylnost. Když nebezpečná bomba byla prohlédnuta, shledáno, že jest to obyčejná kůželová koule. Co pomatený na mozku krejčf s koulí v hradu chtěl, nebylo vyšetřeno, neb mluví tak spleteně, že mu nikdo nerozumí.

Parník Germanic, náležející společnosti "White Star" a plující do New Yorku, srazil se při skotském pobřeží s parníkem Cambrea za husté mlhy. Byl silně poškozen, tak že musel se vrátiti do přístavu, vzav s sebou 58 osob z parníku Cambrea, jenž potopil se brzy po srážce.

Kubánci bijí se dále se Španěly, ale situace je neustále stejnou. Ne lze souditi z postavení nynějšího, na kterou stranu vítězství se klonf.

Španělsko posílá stále nové a nové voje na Kubu. Ku konci tohoto měsíce přibude na ostrov 20,000 vojínů a vláda připravuje se poslati ještě 40,000 mužů.

Obrovská demonstrace proti správe městské odbývala se v Madridě. Bývalý premier Sagasta, markýz di Vega, liberální a republikánští poslanci i senátoři se jí účastnili. Též kněžstvo bylo čestně zastoupeno. Vojsko bylo konsignováno, však ne bylo vyvoláno.

Poštovní holuby donesli z Cuby zprávu do Kingston, Jamaica, že expedice, ku podpoře povstalců vypravěná, šťastně přistála. Zároveň sděluje se, že povstalci udělili důležitě pohyby v provincii Santa Clara. Generál Campos táhne přj do Matanzas. Ze spolehlivého pramene se sděluje, že povstalci od překročení hranice provincie Santa Clara do provincie Puerto Principe udělali veliké pokroky. Povstalecké přísbory, jimž valf Gomez, Maceo, Roloff, Sanchez, Carrillio, Guerra, Diaz a jiní, spojili se a tábořf u Vajazza, 15 mil od Piacetas. Toto místo má velikou strategickou důležitost, poněvadž odtud vedou dráhy do nejblízkých mořských přístavů. Když povstalci podali se dobytí Piacetas, nebylo by jim za těžko zmocniti se přístavu Caibarien. Toto soustředění povstalců u Piacetas zdá se nasvědčovati, že Maceo a Gomez se chystají k rozhodné bitvě, jak ohlašovalo se minulý týden. V pondělí pak došla zpráva o bitvě mezi povstalci a vojskem blíže Minas, kde bojoval muž proti muži. Povstalci doráželi na vojfy svými machetami, kdežto tito bránili se bajonety. Na obou stranách padlo mnoho mrtvých. Povstalci byli ozbrojeni rychlopalnými puškami a decimovými španělské čety za chvíli. Tyto ale zoufale hnaly se ku předu, až dostali se vojiny proti sobě nůž na nůž. Španělové bitvu ztratili, zanechavše pole pokryté mrtvolami. Mnoho upadlo jich raněných do zajetí, ale velitel povstalců Jose Maria Rodriguez poslal je Španělům bez výplaty zpět s dopisem, že uznává hrdinství, s jakým bojovali.

Kubánci, kteří zneuctili španělskou vlajku v městské radnici San salvadorského města Magdalena, byli na rozkaz ministra vnitra oné země postaveni před soud pro porušení neutrality a byli již zatčeni.

V *Cañihradě* a jeho předměstích strhl se značný riot, který ale netrval dlouho. V Para, jak se nazývá cizinská čtvrť v Cañihradě, koluje pověst, že mladoturecká strana horlivě činí přípravu k povstání lidu, aby vynutila obnovení zrušené ústavy z r. 1816. Vláda dobfě ví o těchto přípravách, ale nemůže proti tomu nic dělat, poněvadž mezi ministry a vysokými státními úředníky je nejeden, jenž sympatizuje s mladotureckou stranou. Jmenovitě mnozí vysocí důstojníci ve vojsku se klonf k ústavní straně. Také je jisto, že nehorlivější agitátoři pro sesazení trůnu sultána Abdul Hamida a dosazení na jeho místo jeho bratra, býv. sultána Murada, našli by v pádu nebezpečí ochranu a přístřeší v budovách evropských vyslanců. Už v bezprostřední blízkosti sultána mají Mladoturci své přívržence. Důkazem toho je útek pobočníka sultánova, Hassan pašy, který stál v čele spiklenců pro svržení sultána. Jeho úkolem bylo, získati v paláci tělesnou stráž a pečovati o to, aby spiklenci nenarazili na žádný odpor, až by do paláce vnikli a chtěli sultána buď přemlouvat, anebo násilím pohnouti k odstoupení. Toto spiknutí se prozradilo sultánu a Hassan pašy musel uprchnouti.

V *říšském sněmu* německém bylo mlaveno o poselství presidenta Clevelanda. Ministr zahraničních záležitostí pravil, že Německo vždy hledělo vyhověti Spoj. Státům, ale nemůže se od něj žádati, aby pro cizí prospěch poškozovalo své zájmy. Co se týče amerických pojišťujících společností, žádá se od nich, aby se podrobily těmže pravidlům, jako společnosti německé. Akce, již ruzné státy tak jako na příklad Missouri proti německým pojišťujícím společnostem zaujaly, jest v Berlíně bedlivě sledována.

Císař německý ozdobil odatapujícího ministra Koellera řádem a propůjčil mu dosavadní jeho tituly na dále.

Říšský sněm německý jest svédkem nebývalého boje socialistů proti vládě a zejména proti císaři. Nejlepší řečník sněmu, socialista Bebel, měl skvělou řeč, která vyvolala senzací v celém svétě. V ní přímo a pozitivě odhalil poměr socialistů k říši a koruně. Když se tento věhlasný řečník zdvihl a krákol k řečníckému tribunálu, ozvalo se přepíněním domem všeobecně "ah!" Poslanec rychle zaujal své místo, ministři a vysocí úředníci státní postavili se k tribunálu, aby jim ani slovo nešlo, nablouhý předseda nahnul se ku předu a přidržoval ruku k uchu, aby neušlo mu ani slovo ze slavnostní řeči věhlasného hlsatele nauky socialistů. Řeč jeho byla skvělým řečníckým výkonem, který sněmovna vyslechla utajeným dechem, jako by v očekávání pro celou říši německou důležitě udalosti. Bylo to prohlášení socialistů po rozpuštění spolků jejich a persekuci celé strany, kterou chce potřhl Vilfmek násilím zničiti. Za hlubokého ticha počal Bebel mluvit: "Jistý někdo vzdal se předčítání své trůnní řeči ve sněmovně." Sotva že vyřekl "jistý někdo" strhli čtenelé bláznivého císaře pekelný rámus, ale řečník klidně, bled jako stěna, pokračoval ve svém útoku na císaře. — "Porovná-li se krotkost trůnní řeči s onou, kterou měl císař téhož dne ve Vratislavi, může se snadno porozuměti, proč bylo uloženo říšskému kanceléři, předčítati trůnní řeč v zastoupení". Všeobecný odpor ve sněmovně a předseda volá: "Zapovídám vám, zavlékati Jeho Veličenstvo do debaty." Na to Bebel povýšeným hlasem zvolal: "Nevím jak nevztahovati jeho veličenstvo do debaty, jedná-li se o pronásledování socialistů císařem." Dále pokračoval: "Nedovolíme, aby s námi zacházeno jako se psy. Za polfček oplatíme podobným. Vy chcete vyvolat revoluci, vy chcete uspořádat na socialisty bartolomějskou noc anebo sicilské nešpory." — Řečník poukázal, kterak vláda omilostňuje soubojníky a urozené zlodince, kteří se provinili proti mravopoctnosti, a jak se zachovala proti staviteli, který nazval berlínské radní velbloudy. Dále tvrdil, že socialisté demokrati nikdy nestavěli se nepřítelsky proti snahám jednoty a zřízení německé říše. Socialismus jest založen na sociálně politickém utváření se poměrů a na vzájemném vztahu jednotlivých tříd. Kdyby utváření toto bylo jinač, spravedlivější, byl by socialismus v Německu nemožnost. Povýšeným hlasem zvolal na to řečník: "Z jakého důvodu socialisté demokrati měli by si přát roztrfštění a rozpadnutí německé říše? Nikdy! Ale až nadejde doba potřeby, pak budeme vítáni. Naše vlast, až bude jednoho dne se všech stran ohrožena, bude se moci považovati za šťastnou, když bude počítati na pomoc socialisté demokrati. Známí socialisté, ba mužové jako jest Miquel, v oněch bouřlivých dobách za jejich mladosti bojovali a trpěli pro německou jednotu a to v době, kdy hlavními protivníky oné tužby byli hohenzollerští a praunf junkerové. "Stanovisko, jež zaujali socialisté demokrati obledně sedanské slavnosti, bylo jim diktováno přesvědčením, že nikdy nebylo osudnějšího omylu nad zabránf říšských zemf, poněvadž tím se stalo Rusko rozhodčím v osudech Evropy. Socialisté demokrati nikdy nečinili nároky, že by byli anděli, a nemůže se od nich očekávat, aby zapomeli, jak se s nimi za vlády Viléma prvního zacházelo. Sami konservatívcí by museli s námi opovrhovat, kdybychom zbáběle snesli urážku "banda, nehodna jména Němce". Jaká byla odpověď na naše pokojné protesty? Jen pronásledování a žalařování bez konce, a to vše pro urážení veličenstva. To neustále odvolává se k armádě proti socialisté demokrati (jak to jistý někdo činí), je nejlepším povzbuzujícím prostředkem zabra-

MATKY! Když se dítka Vaše nachladi a trpí kašlem, dávejte jim

ALLEN'S LUNG BALSAM.

Nebohoule oštm v létním období a mělo byti dáván dítkaům buo obvy. Paol jedna plka.

"Stady si mně otká dostiže na nachlazení och kásl, abych mu neodporučil Allen's Lung Balsam. Toho pro mně udil. Jest pravým plikem všech trpících nachlazením a plka."

Paol E. Galtrell, Jackson Mich.

Chcete se uvolnět vřavivých se zastuděním káslu. Mnohy mladý život mohl byti zachován, kdyby takd mltka postila

ALLEN'S LUNG BALSAM

Na prodej v všech lékárnách. Cena 25c., 50c. a \$1 00

ničným nepřítelům říše. Ať vynaložte posledního muže a poslední vlnu na uhájení jednoty říše, pak nalezenete v nás ochotné pomocníky. Ne z lásky k nám, nýbrž z lásky k sobě samým. Pravi revolucionáři jsou ti, kteří stále volají po užiti násilných prostředků proti socialisté demokrati. Takým mužům (Bebel ukázal na železného krále Stumma) chce se barikád, ne nám!" Bebel skončil za všeobecného nadšení sněmovny i u mnohých jeho odpůrců, kteří byli uneseni klidem a rozvahou vůdce socialisté. Pro korunu byla to těžká rána.

V *Bulharském sněmu* udála se bouřlivá scena minulou sobotu. Poslanec Ničov mluvil pro povolení jakýchkoli peněz pro vládu, dokud nebude princ Ferdinand syna svého Borise pokřtiti dle obřadů církve pravoslavné. Vládní strana opoňovala a strhla se pravá bitva. Ničov byl ze sněmovny vypuzen a předseda, jenž brozil resignací, znovu ujal se svého místa.

Italskému vojsku, které bojuje proti abessinckému králi Menelikovi, vede se zle. Do říma došly zprávy, že byli Italové napadeni na více místech. Menelik má 20,000 mužů dobře vyzbrojených a bije Vlchy po stech.

Značná výtržnost udála se v poslanecké sněmovně italské při debatě o potřebách válečných. Schůze musela býti odročena.

Belgický král Leopold se svou 22 letou dezerou Klementinou nalézal se v Londýně a baví se výtečně s baletkami a tingl-tanglovými tanečnicemi.

Said pašy se vrátil z anglického vyslanectví domu v kočáru velevyslancově, provázen vrchním tlumačem anglickým. Sultán přisahal ale dříve na koran, že nebude pašovi ublíženo.

Bývalý sultán Murad, o němž se tvrdilo, že uprchnul z Cañihradu, byl přj tajně zavražděn, poněvadž dvorská strana nynějšího sultána jej nenáviděla pro jeho liberální směšlenf.

Čínský císařský dekret nařizuje stavbu dvoukolejové trati z Pekingu do Tiensinu. Koleje vážití budou 85 liber yard. Výlohý obnášeti budou 3,000,000 taelů.

V *krajinské vesnici* Preinsdorfě vypukl oheň, který zničil celou obec až do základů.

Zpráva parlamentní komise, jež vyšetřovala úřední činnost ministeria Stambulova, přáda byla a veřejněna. Komise shledala v činnosti ministerstva hrubé zneužívání moci úřední v mnohých případech. V závěrku zprávy odporoučí se, by všichni členové bývalého kabinetu Stambulova dáni byli v obžalobu.

Ferman, kterým povoluje se plavba Dardanelly, až dosud sultánem nebyl podepsán. Zpráva o tom, že by velmoci Vysoké Portě chtěly předložiti ultimatum, prohlašují se za pošetilé. Rakousko obávajíc se Ruska zdráhá se rozhodně zakročiti.

Dopisovatel Daily News oznamuje, listu svému z Cañihradu: Dle všeho odhodlá se Said pašy opustiti britanské vyslanectví. Lord Salisbury vyslovil svou spokojenost telegrafickou cestou britanskému vyslanci sir Currieovi. Hlavní dvě vyslanectví jsou zavřeny a vyslanecká jaeha

"Imogene" vojáky střežena. Pravi se, že ruský vyslanec Nelidov odvezdal sultanovi list carův, kterým ládá se za otevření Dardanel.

V *Porto Rico* připravují prohlášení neovislosti a revoluční armáda proti Španělsku se právě sestavuje.

Záležítosti Turecka. — "Novoje Vremja" vytýká lordu Salisburyovi, že se zachoval nedelikátně, uživ sultanova listu za předmět veřejné řeči své. Měnění politických kruhů na pevnině nebude na straně Salisbury, porušiváho publikováním listu sultánova všechny diplomatické tradice. Právě proto, že list ten svédčí o avrochované tšni sultánově, pevninně vlády pospíš si podati sultánovi důkazy, že nepotřeboval se tak snšžiti před Anglií. Jedním z takových důkazů je nepřijati návrhů hrab. Goluchowského. Rusko a Francie, jež v této chvíli jednají v úplné shodě s Německem, rozhodně zamítly rakousko-uherský návrh na uspořádání evropské námořní demonstrace před Cañihradem. Ani Rakousko-Uhersko, ani Italie napokládají za možné protiviti se hlasu Ruska, Francie a Německa. Tím způsobem je shoda "šesti velmocí", o které jsme tolik se nařtli, úplná.

Anglie přeje si nyní, aby upokoje ní Armenie co možná se protáhlo. "Times" a "Standard" přinášejí články, v kterých sultánovi přímo hrozí, dokazující, že Turecko není s to žádné opravy provésti a že povinnost Evropy je vyhladiti jej s povrchu země. Taková mluva jest ovšem silným povzbuzením nespokojeným živlům v Turecku, ale jen netureckým, protože Mladoturci jakožto strana oprav a evropské civilizace nemohou býti pomocni při bourání tureckého státu.

Cañihradský dopisovatel "Moskevských Vedomostí" ubezpečuje, že opravy, sultánem slíbené, budou provedeny. Vidí to i sám Salisbury, jenž byl z počátku strašně rozhněván, že sultán v nemilosti propustil jeho přítele Kiamila pašy, ale nyní jest odzbrojen sultánovou přítomností. Co se týče "mladého Turecka", Salisbury sám před nedávem radil sultánovi, aby dal dobrým guvernérům přednost před špatným parlamentem, a aby sthal nižemy a dobrodruhy, což je lepší, než obnovení ústavy Midbatpašovy. Sultán úplně souhlasf.

Vládní "Mfr" a neméně officiosní "Progress", orgány Rusku přátelských ministrů, prohlašují, že berlínská smlouva jenom na papíře existuje a že Bulharsko, až v Cañihradě vážné věci se sběhaou, bude musit žádati, aby mu přitknuta byla všechna území, jež mu přidělena byla mírem svatoštěpánským. Některé evropské listy, jež obyčejně dobře zpraveny bývajf, soudí z toho, že se Bulharsko chystá, aby pro případ válečných zápletek převzalo úkol předního voje ruské armády, kdežto dle stambulovské politiky mělo státi se předním vojem tureckým.

Mezi Kurdy a vojskem udály se další boje. vůbec setkává se pokojně povstalců kurdských kmenů se značnými obtížemi, poněvadž řadoví důstojníci, přidělení ke plukům hamadije, nemají nijaké moci. K úplnému potlačení vzpoury bylo by nutno většho napjetí sil.